

Kronika rodu Maurů

Toto jsou výpisky ze soukromé rodové kroniky Maurů bydlících v Dýšině čp. 36. Nepůvodní doplňky a vysvětlivky jsou uvedeny v závorkách. Je ponechán původní pravopis, citace jsou většinou bez čárek – připadlo mi to autentické a půvabné. Lze jen obdivovat, jak sedlák z Dýšiny měl široké znalosti a vládl už kolem roku 1850, i písemně, nečekaně dobrou češtinou. Kroniku nám zapůjčila pí. Jarka Maurová /n 1953/ v lednu r. 2016.

Výpisky:

Kronika začíná nadpisem: „**Bůh mau práci žehnej**“ a je vedena **od r. 1845**

- 1850. Dne 29.května se sem přistěhoval Pan Farář Karel Růžička. (Je zde popsána i hospodská rvačka. Výsledek Franc Michl a Josef Štrunc mrtvi, Václav Čechura odsouzen na 40 let žaláře. Od této doby je občas kronika proložena stránkou „Narození a zemřelí“ nebo „Povynost“ . V Povynostech jsou vedeny oboustranné dluhy zjevně vždy splacené).
- 1870. se **sepisovalo všechno dejšinské obyvatelstvo** a Novohucké i Horomislické.
- 1870. dne 16 kvjetna svjetili v **Horomislicích Novau Pec** svjetil ji pan Farář Záruba.
- 1870. dne 29 kjetna sme přehlíželi kontracht přes obecný **Cihelnu**.
- 1870. dne 13 června sem odvedl Václava do učení na Slevačtvý do Horomislic a musel mýt vysvěčení od Panna **Učítela Rádla** a byl přimnutý hned a pucoval od suchýho.
- 1871. dne 5 ledna u nas přednášel v **Rolnický Čtenářský Besedě** Pan Správce Štamfest za dvora Horomislického.
- 1871. dne 9 Září byl **Janeček Ján** provazem **odpraven**. (Dále je popis zločinů této cikánské bandy a jejich konečné zadržení v hospodě v Horomyslicích).
- 1872. dne 25 ledna Martin Maur z Dejšiny zvolen do **Okresního zastupitelstva**.
- 1873. dne 2 unora měl pohřeb Hrobař Dejšinský František Halada.
- 1873. v měsíci dubnu dělal pan učitel Bartovský **slunečný hodiny na kovárně**.
- 1876. 20.prosince 1876 Matěj Salzman p. Derektor Šmelcovny v Horomislicích obdržel **čestné občanství od obce Dejšinské** a daroval na propitnou pro zastupitelstvo 50 zl.
- 1880. 12/6 Potlauklo v Dýšině v Chrástě o jedne ho-odpoledne tak silně že není pamětníka **kraupi** padali maly velke tak jako velikosti slepičího vejcate, na lauce velišce byli eště 3tí den jsme jich vezli 10 koleček do řeky, eště tak velke jako sirečky velikosti, na Velišce byl setý ječmen ten byl stlučený jako prkno jedno steblo ne ostalo stat.
- 1883. dne 8.července **1883** mjeli Dýšinští hasiči první veřejné cvičení a odevzdával cvičitel zbor hasický obecnímu zastupitelstvu oslavili to z Hudbou a mnoha fangli.

-1883. (V tomto roce Martin Maur opisuje publikaci, kterou dostali do Hospodářské besedy a kde je, dle tehdejších znalostí, popsána historie Dýšiny. Jistě považoval tuto knihu za důležitou, neboť jí věnoval 26 stránek kroniky. Opis končí provoláním: „**Já jsem Čech a kdo je víc**“. Popis jednotlivých **rodů** by stál za samostatné prostudování).

- 1884. (V textu 16/4 je uvedeno: - Martin Maur, **rolník v Dejšině č. 36**).

- 1885. V měsíci dubnu začal pan **Kotzum** stavet Dílnu v jeho údolí bývala to Vlčovyc louka tak zvaná chmelnička a on to od nich odkoupil.

- 1886. Přistěhoval se na Faru Velebný Pán Pá- Černý nebyl zde kaplan od roku 1880, to se stalo za p. Faráře Jos. Trapa, a on obdržel povolení že směl čísti v našem chrámu páně dve Mše svaté a jindy né ten byl tuze spořivý, a přece se mu nedostávalo.

- 1887. Já Martin Maur sem přistoupil do spolku Hospodářské besedy Dyšinské v měsíci unoru a dříve sem byl příspolním **Hospodářské besedy** zvané Novo Hucké Dyšinské hned zakládajícím členem.

- 1887. dne 20 unora vyhořel Mlýn Dolanský a nato dne 24 unora Hořelo v Habrové.

- 1888. dne 25 dubna držel jsem na rukou chlapce obdržel jméno Vojtěch, Rodiče přísluší do Bušovic Novák je otec a Matka je **Cingrošovyc Hajnýho cera** a chlapec se narodil v Nové Huti v č. 36 toho času tam bydleli.

- 1888. dne 11/7 Politycká komise **u Kotzuma** chce postavit parní kotel a komýn vysoký 14 metrů námitky sme udali, já č 36 a Josef Honzík č 6. Jan Štrunc č 67. a p Farář Trap kdyby pak se nam stala škoda na našich pozemcích od dýmu, je povinen držitel té továrny škodu nahradit a Představený má vzít opis z protokolu.

- 1888. dne 30 října odstěhoval se páter Davídek a Páter Jelínek sem nastoupil na Faru co Kaplan Velebný Pán Honomichl zvolen byl za Faráře v měsíci prosinci roku 1888 do Kozojed.

- 1889. dne 5 května Josef Jílek byl pohřben a byl slepy 13 roků a Josef Ženíšek bývali **obesny Kovař**, ponem asi 3ti tejden.

- 1889. dne 4/7 Ženíšek dominyk byl posvěcen na kněstvý a 7 července měl premici na kněství jako kaplan a tou měl v Kozojedech.

- 1890. v měsíci listopadu bude vidět Betlémskou Hvězdu která se dle výpočtu hvězdáře Tychona každých 315 let objevý, od narození Krysta jest to tedy po šestý cose objevý, posledně tak bylo roku 1585.

- 1890. od 1 ledna připadla Dyšina **okresem do Plzni**.

- 1890. dne 7 května přistěhovali jsme se do Plzni č 76 staré a nové Rokycanské náměstí.

- 1890. dne 2 – 4 září stala se děsná katastrofa v Plzni rozdělilo se tak silně že to trvalo několik dní až přišla taková voda a vzala měskou Plovárnu nad jezem a zarazila se o železný most, a voda vistoupila až pod sami most a potom nastranu pres národní zahradu k Panu Tichimu v Sirkové ulici, a topila až k vratom do Hamburku, po obcizně jí šlo metr zvejši, před Zukšojic Domem vistoupila u arény až na cestu. - - Lepe zjištěno, dne 4 září 1890 spadli piliře Karlovo Mostu v Praze dva podlehli, a 3 oblouky, patý a šistý, a osmí od staroMjestke počitaje.

- 1891. Zrušili 4 kašny na rynku v Plzni.
- 1892. vystavěl Most přes řeku u Doubravky, okres Plzeňský, a přímali ho až v roce 1892 v měsíci červnu zednickou práci měl P. Ján Štajf zednický mistr z Chrástu měl od něj 14000zl a železnou konstrukci měl P. Škoda.
- 1892. dne 3. srpna dávali na draze nový Most (**Velký most** v Chrástu) druhý dyž usazovali první díl tak se jim sešmik k jedné straně a zamačkl 3 lidi přišli o život a 1 o ruku a 3 těžce raněné.
- 1892. dne 4 srpna vyťahovala nový zvon je Svatý Ján zvaný **lil ho Perner**.
- 1892. v měsíci srpnu byli takové **hyce** dostoupli až na 38.40.42.44 stupnu na slunci tak že lidé Sluncem užahem lezdes padli a ostali mrtve. Voda v řece v Plzni pod jezem vyschla že se přešlo po suhem řečišti, a rib poleklo velike mnoství.
- 1892. dne 4 zaří zakládali Plzeňský Sokolove na obcizně první kámen položili na zbudování Sokolovny.
- 1892. dne 28 zaří světila se v Plzni Rolnická škola přijeli venkozský rolníci na vozích, a na koních.
- 1892. Purkmistr p Josef Dr Krovta star 47 roků. (Toto je **poslední zápis** prvého kronikáře. Psal kroniku od r. 1845, tedy celých 47 let – obdivuhodné).
- 1893. dne 17 února 1893 zemřel Otec byl starý 65 roků. (Jedná se o Martina Maur, n. 31.12.1827, z. 17.2.1893. Nastává změna rukopisu v kronice, nyní ji píše asi jeho syn.)
- 1897. Dne 27/12 zemřel pan farář Trap v Dýšíně.
- 1897. Roku 1897 projížděl Prahou první automobil.
- 1898. 10 září zavražděná byla císařovna Alžběta v Ženevě vrahem byl Vlach Luceni.
- 1900. Roku 1900 byla upravena korunová mena.
- 1902. Dne 21 června zemřela matka v Plzni. Odkázala v roce 1902 dům 387 v Plzni Sirkové ulici Václavovi který nám byl povinen vyplatit podíl z tohoto domu. – Matka zemřela ve stáří 83 roků.
- 1914. Dne 26 července 1914 nastala **mobilisace** a sice povolány byli vojáci během 48 hodin až do stáří 36 roků, na to později až do 42 roků. Nastala světová válka a trvala až do 28 října 1918. (Celou I.svět. válku jsou zaznamenány ceny potravin).
- 1915. Dne 11.dubna zasázeny byli **tři lípy u kříže na krásnej** na památku Jána Husi jenž upálen byl a dnešního dne jest tomu 500 roků. Pan vládní rada a ředitel průmyslové školy v Plzni pan Kostinec pronesl při tom krásnou řeč, počasí bylo při tom náramně studené.
- 1915. Dne 18 července 1915 zařizeno bylo c. k. okresním hejtmanstvím že veškerá úroda na polích se zabavuje žádný nesmí nic prodat ani jinému přenechat. Lide který neměli pole dostávali chleba a mouku na lístky a bylo vypočítáno na jednu osobu 400 gramu denně beďto chleba a nebo mouky.
- 1915. 10 prosince byla prohlídka v každém domě odvážili každému všecku mouku a obyíl vydávali se lístky na obyíl do mlýnů a počítali 40 deka mouky denně na jednu osobu. Chudý lid nedostal u kupce

bez lístku chleba ani mouku a někdy byli kupci bez mouky a chleba několik dní. Pivo nebývalo v hospodách každý týden. - -

- 1916. Dne 20 dubna byl Martin (Maur III. ?) odveden k vojsku starý 17 a ½ roků.

- 1916. Dnem 30 dubna 1916 bylo nařízeno ministerstvem v 11 hodin v noci byli **posinuty hodiny** na 12 hodin a tato hodinová doba že se má dodržovati do 30 září 1916 takže práce v továrnách začali o hodinu dříve a teč ne dráže jezdili vlaky o hodinu dříve.

- 1916. V roce 1916 stavěla se **elektrika v Dyšíně** a sice z Druzdové až do Plzně. Obec Dyšinská dala na zavedení v obci a Nové Huti obnos 223 000 korun.

- 1916. Dne 15 června 1916 zakoupeny byli **lávky v Nové Huti** od Frant. Musila z Německého Brodu za 4672Kč od dráhy přišlo 517Kč a dodání na místo 76Kč. Od položení a betonování p. Josefu Paškovi 4745Kč. Celkem 10.010Kč 50hl.

- 1916. Dne 10 srpna svítily sme prvně elektrikou a dne 17 t.m. sme již mašinovali žito a šlo to náramně dobře.

- 1916. 19. září sundány byli **zvony** s kostela Dyšinského pro válečný materiál byli odvezeny do Chrástu a dráhou pak do Škodovo továrny. Za administrátora kaplana Jílka.

- 1916. Dne 21 listopadu zemřel císař Frant. Josef I. v 9 hodin večer ve stáří 86 roků nastoupil vládu jako mladík 18 letý v roce 1848 takže panoval na trůně 68 roků. Nato nastoupil hned vládu Karel Frant. Josef I. stár 28 roků.

- 1917. Dne 15 ledna sundán byl zvon z Plzeňské věži jménem Bartoloměj ve váze 25 metr. centů pro válečné účely.

- 1917. V roce 1917 panovala tuhá zima a sice od 7 ledna mrzlo nepřetržitě až do 18 února pak nastala obleva. Na to začalo opět mrznout silo se až 13 a 14 dubna a to jen na některých polích. Na to 16 ráno přišlo a odpoledne přišla **velká voda** která byla větší než v roce 1872. Pak začal opět sníh a mrznout tak že se nemohlo v polích nic pracovat.

- 1917. Dne 25 května bylo vyhozeno na Bolevecké střelnici asi šest oddělení se střelivem a ekrazitem bylo 6 výbuchů a přišlo při tom o život (mnoho lidí). 143 mrtvých a raněných 689.

- 1918. 12 února povolán byl syn Martin v vojsku a odjížděl 18/II do Uher do Szekesfeherváru.

- 1918. Dne 28 října 1918 kapitulovalo Rakousko.

Čechy, Morava, Slezsko a veškeré Jihoslovenské země byli od Rakouska prohlášené samostatné neodvislé země. Naše poslanci byli za tím účelem ve Švýcarsku a pak v Paříži kde se vše projednávalo a ustanoven byl prezidentem Dr. Tomáš Masarik. Ustanoveny byli hned nové zákony veškeré německé nápisy na drahách na úřadech a na domách byli odstraněny a museli byt pouze český. Zde u nás v Dyšíně na ten den konal se večer průvod po vsi za přítomnosti p. Dr. Bartoše a jeho choti. Na to pak vešel průvod do hostince p. Martina Šaška kde za velké účasti měl p. Dr. Bartoš vřelou řeč vzpomínav na naše statné bojovníky které přestoupili v zajetí do české legie účastnili znova boje v Rusku na Sibiři a hlavně ve Francii kde zachránili město Paříž (!!! ?) avšak jich padlo v tomto boji na 40 tisíc (!!!). Dále pak vzpoměl též na minulé osoby které se již dříve ucházeli o samostatnost král. Českého na to pak povoláno **Sláva a Nazdar**.

- 1918. Dne 1. listopadu (!) na den Věch Svatých přičiněním p. Václava Čtrnáctá postaven byl skvělý **pomník (kde je ?)** na zdejší hřbitově za padlé české legionáře u kteréhož měl náš zdejší pan farář Hák krásnou řeč a modlitbu. Bylo mnoho a mnoho lidu přítomno.

- 1918. Dne 14 listopadu zasedalo v Praze první Národní shromáždění za přítomnosti 256 členů. Předsednictvo se skládalo z následujících ministrů:

Tomáš Masaryk prezident, Dr Karel Kramář předseda, Eduard Beneš ministr zahraničí, Gustav Habrman vyučování, Moric Hurban (umění), Václav Klobáček (lidová obrana), Karel Prášek (orby), Alojs Rašín (finance), Frant. Staněk (veřejné práce), Frant. Soukup (spravedlnosti), Adolf Stránský (obchodu), Jiří Stříbrný (pošty), Vávra Šrobár (zdravotnictví), Milán Štefaník (vojenství), Ant. Švehla (vnitro), Leo Winter (lidová péče), Bohuslav Vrbenský (lidová výživa), Isidor Zahradník (železnic).

- 1919. 1 března nastalo u nás v Československé republice **kolkování** papírových peněz a sice od deseti korunových bankovek až po tisícových. Každý dostal při okolkování těchto peněz pouze polovičku zpět ostatní polovičku ponechala si naše republika. Do obnosu 500 Korun dostal (každý ?) vyplaceno zpět. V měsíci září byli vyměňovány 1 korun a 2 koruny za 1 a 5 koruny z (10ti procentní) srážky.

- 1920. První volby do Národního shromáždění v Československé republice se konaly 18 dubna 1920.

- 1921. Roku 1921 byla zima mírná takže nebyl skoro ani led. Ceny klesaly již na všem.

- 1921. 16 února bylo **sčítání lidu** a mnoho jich **vystoupilo z římsko-katolické církve**.

- 1921. 12/6 byla převzata váha obcí od Reifajzenky za 500 Kč.

- 1922. Nastala nová měna drobných peněz žádný nic nevěděl a 18 února ráno platili 20 haléře jen polovic a byli vydané nové 20ti a 50ti haléře.

- 1922. Na podzim stavěla se **nová věž** na škole a též celá škola se opravovala venku a zevnitř pak se přistavovala jedna třída. **Hodiny** opravoval hodinář Karel Adamec s Čáslavi které jeho otec také před léty stavěl. Celá oprava a přístavba školy stála obec 200000 korun které od spořitelny v Radnicích vypůjčila.

- 1923. Dne 5 ledna střelen byl první finanční ministr Dr Alojs Rašín mladíkem 19 roků starým jménem Šoupal. Zranění svému podlehl dne 18 února v Podolském sanatoriu a dne 21 února konal se jeho pohřeb za ohromné účasti jaké vůbec Praha nepamatuje neboť to byl státník dobrý. Mladík tento odsouzen byl dne 6 července na 18 roků těžkého žaláře.

- 1924. **Druhý kolej dráhy** začal se stavět (v) měsíci lednu kanáli v Horomyšlicích v jamách a v Chrástu.

- 1924. 7 května konalo se zde biřmování za přítomnosti p. arcibiskupa Kordače z Prahy.

- 1924. S výkopem započato na druhý kolej u km 96 1/12 1924. S **podjezdem u Lepíčka** k Nové Huti započato 20 října 1925.

- 1925. 15 listopadu konali se druhé volby do poslanecké sněmovny a senátu v Českos. Republice. Agrární strana 24 poslanců, lidová 21, komunisté 20, český sociál. 18, sociál. demokr. 17, živnost. 3, národní 5. Na prázdnou vyšli strana práce a židovská.

- 1926. Dne 14 května konala se kolaudace na novu zřízení **hostinec v Nové Huti** koupený od pivováru Světovaru Plzeňského.

- 1926. Dne 11 října uzavřená byla drahou cesta k Nové Huti a k zastávce od toho dne muselo se chodit a jezdit **pojezdem**.

- 1927. Zima byla bez sněhu, mrazy přišli až v únoru, hostinský vozili led v polovici února.

- 1927. Dne 5 května zrušena byla stará budova nádraží v Chrástu a sedalo se na novém, kde byla prozatím postavena budova z prken. Zastávka v Dýšině byla zrušena 15 května. Chodilo se pak do **nádraží v Chrástu**. Nové nádraží otevřeno 28/10 1927. Poslední vechtr Václav Lepíček byl zde 14 roků.

- 1927. V měsíci září se opravovali věže na kostele, dávalo se lešení a celé se novím plechem (měď ?) pokryli.

- 1927. Dne 4 listopadu zemřel švagr Matěj Salzman a jeho manželka zemřela zaním 11 prosince 1927.

- 1928. Dne 7 ledna odstětoval se farář Hák byl přeložen do Lišné u Zbirova.

- 1928. Dne 25 března bylo tomu 600 roků co stojí náš Chrám Páně v Dýšině na ten den byli svčeny **nové zvony** a opět zavěšený, za přítomnosti p. biskupy Podluhy s Prahy a toho času na zdejší osadě administratora Alojse Černého co kaplana.

- 1928. V roce 1928 panovalo u nás velké sucho byli strašné **vedra** takže dne 16 a17 července dosáhlo teplo ve stínu 45 stupňů C. a na slunci až přes 60 stupňů C. pak v noci na 18 července přišla bouřka. Obylí v horších pudách uschlo.

- 1928. Dne 31 srpna přistěhoval se sem zvolený farář Frant. Jílek s Plzni. Administrátor Alojs Černý ustanoven do Plzně.

- 1928. Dne 23 září odhalen byl **pomník padlých vojinů** (pod schody na hřbitov ?) a pak o 3 hodině instalace p. faráře Frant. Jílka.

- 1928. Začátek října přišel obvodní lékař **Dr Netolický** do Dýšiny. Dne 18 ledna 1929 zemřel obvodní lékař Dr Bartoš stonal skorem 3 roky. Byl spálen v Plzni Krematorium.

- 1929. Dne 1 února nastal opět silný mráz a stupňovali se stále víc a víc takže již 11 února byl mráz u nás **29 stupňů** v Budějovicích hlásili noviny 43 stupňů. 11 února následkem tuhých mrazů a sněhu přišli zajíci až do stavení a sice u Pavlů byli ve stodole a u Hrochů byli na chlévách zající. U hamru v Nové Huti byla od páry z vody namrzlá piramida dle přiložené fotografie vysoká 4 ½ metru.

- 1929. Dne 23 dubna začali bourat a přestavovat **hořejší hospodu**, majitel Bohumil Šmíd (výstavba sálu hospody ?). Stála přestavba přes 100.000 Kč.

- 1929. Dne 4 července po dlouhém a parném dni byla strašná živelní katastrofa ohromné krupobytí které řádilo na třiceti okresních v Čechách a Moravě že není pamětníků.

- 1930. Dne 7 března při 80 letech narozenin pana presidenta Masarika věnovala obec Dýšiná 10.000 Korun základního fondu na postavení nové školy.

- 1931. V měsíci září opravován kostel omítka skopaná a nahozeno **brizolítem** oprava stála 43000 Kč.

- 1932. Dne 23 června začalo se **dláždít silnice** pod Chalupi kterou převzal okres až k podjezdu (do N. Huti ?) **dvě lípy** byli zapříčinou vyrovnání silnice poraženy se svolením památního úřadu jednu koupil Václav Fajfr ve veřejné dražbě.
- 1933. Dne 20 dubna byli sázeny **kaštiny** pod školou 6 kaštanů a u rybníka 2 javory.
- 1933. Dne 5 července odhalen byl pomník 13 metrový velkého Chodského spisovatele Jindřicha Š. Baara. Pomník tento postaven byl na Výhledech u Klenčí a nese to název Královské Výhledy.
- 1933. Dne 15 října byli opraveny **varhany** ve zdejším kostele oprava stála 1800 Kč. Jsou 106 roků staré byli opravovány v roce 1909.
- 1933. Světová válka pohltila devět a půl milionu lidských životů a devatenáct milionů zničila lidem zdraví. Stála 5.500 miliard Kč. Tyto závratné cifry nesmí být nikdy zapomenuty.
- 1934. Dne 16 dubna konalo se sv. biřmování za přítomnosti pana arcibiskupa Kašpara bylo na 300 biřmovanců počasí ten den bylo náramně krásné. Přes 20 stupňů tepla. V roce 1934 zasadili naše ořech na dvůr.
- 1934. Dne 20 srpna bylo započato s prokopávkou silnice od kříže u kostela až konec vsi k číslu 71 směr ke Kyšicům, pak byla **vydlážděná** pak se prokopávala silnice v oblouku u Kolářojc a též se dláždila a rigoli se též dělali po obou stranách.
- 1934. Zvláštní případ se udál v Chustu u Tašova kde převezl sedlák na trh v měsíci listopadu druhé zralé višně a prodával je za tři Koruny jedno Kilo, též bylo hlášeno v novinách dozrávání druhých jablek. Dne 2 ledna 1935 bylo hlášeno v novinách že se na žateckém trhu prodávali čerstvé hřibky a jiné druhy hub.
- 1936. Dne 23 srpna byli vysvěcené **nové varhany** ve zdejším chrámu stáli 36 tisíc Korun. Byl přítomen arciděkan Plzenský Havelka který měl kázání a pak svěcení varhan.
- 1936. 10 listopadu bylo započato s **regulací řeky** v Nové Huti rozpočet činil 327000 a přídavek na **most** (nový, k budoucímu koupališti?) 26000 celkem 353 tisíc.
- 1937. Dne 13 května dávali se na věž (hodiny kostela?) pozlacované ciferníky.
- 1937. Dne 16 května oslavovali **staročeské máje** byli právě ten čas svatodušní svátky bylo ten den krásné počasí návštěva byla veliká. Bylo vybráno 13825 Korun. Čistý výnos 8100 Kč (což bylo tehdy hodně peněz).
- 1937. Dne 12 září byl zařízen motor ku zdejším varhanám v kostele.
- 1937. Dne 17 července se odstěhoval obvodní lékař M.U.Dr Netolický z Dýšiny. Dne 27 listopadu přistěhoval se k nám **M.U.Dr Rafel** jako obvodní lékař s Prahy.
- 1937. (V tomto roce) bylo započato se stavbou mostu u Dolan (přes Mži – Berounku).
- 1938. Měsíc březen byl náramně teplý teplota stoupla až nad 15 stupňů ke konci měsíce pak stoupli mrazi a to 27, 28, 29, 30 a **31**. Dle meteorologické zprávy nebyly takové tepla již od roku 1775 tedy plných 160 roků. Měsíc duben byl pořád studený 8, 9, 10, byli sněhové vánice byl mráz že zamrz rybník i některé květy na stromech mrzly o svátcích dne 18 a 19 byli mrazi 20, 21, 22, 23 mrazi a sních. Dle úředních správ bylo počasí takové před 80 roky.

- 1938. Dne 21 května nastala v noci částečná **mobilisace** během 6 hodin museli se rezervisté dostavit k pluku a byli obsazeny hranice proti vpádu Německa.

- 1939. Dne 14 března se stalo Slovensko samostatným státem. Dne 15 března stoupila německá vojska v 6 hodin ráno na naše hranice a obsadí Čechy Moravu a Slezko.

- 1939. Dne 29 dubna byl svolán říšský sněm na kterém mluvil kancléř Adolf Hitler a zároveň prohlásil že zde zabavil. Letadel 1.582, Vrhače min 501. Tanků 469. Kulometů 43.876. Pistolí 114.000. Pušek 1,090.000. přes miliardu výstřelů, střeliva pro děla a plynové přes 3 miliony výstřelů. Jiný válečný materiál všeho druhu pro stavbu mostů, nástroje poslouchací, světlomety, nástroje měřící, motorová vozidla, zvláštní motorová vozidla v největším množství.

- 1939. Dne 3 října byli nám vydány **lístky** na nákup zboží a maso. Lístky na osobu chleba se dostávalo týdně 2900 gramů na maso na jednu osobu 500 gramů týdně, (týdně na osobu) 210 gr. mastnoty, 400 gr. cukru a 40 gr. kávy. (Celou II. svět. válku je v kronice sledován vývoj cen a zásobování, hlavně potravinami).

- 1940. Jan Junk od Jos. Matouška kupuje hospodářské stavení a následně je celá rodina odsouzena za zlodějnu.

- 1941. Dne 27 dubna zemřel v 11 hodin dopoledne můj **děd Martin Maur**. Pohřeb se konal úterý odpoledne ve 4 hodiny. Na hřbitov jej nesli Václav Veringer, Rudolf Černý, Martin Štrunc, Vojtěch Maur. U hrobu promluvil zdejší poštmistr Gustav Tachézy za Kampeličku. (Martinu Maurovi II bylo 79 let, na tehdejší dobu vysoký věk. M. Maur II byl: starosta obce Dýšiny, zakládající člen Kampeličky, poštovní zřízenec, dlouholetý zastupitel a radní. Až do konce života psal tuto kroniku, kterou začal psát jeho otec M. Maur I v r. 1845).

- 1941. „**Začínám zapisovati** v 16 letech jako vnuk Martina Maura místo mého otce Gustava Maura“. V listopadu začal jsem chodit do zimní hospodářské školy do Plzně, trvá po dvě zimy. Od listopadu do května.

1941. Do **Prokopovic mlýna** v Dýšině byly přiděleny vesnice Dýšina Újezd, Doubravka, a Červený Hrádek.

- 1941. **U Emany Šonského** byli v pensionátu německé děti. Každý hospodář dostal přiděleno několik slamníků které musel vycpat.

- 1942. 23 března byli odvody na koně pro vojsko z Dýšiny vzali 2 koně J. Štruncovi a Tomáškoví ze dvora. Dne 30 března byly s nařízení úřadů sundány ze všech kostelů **zvony**. Z našeho kostela byly sundány velký a malý zvon, zvony sundával mistr tesařský Václav Fajfr. Za měsíc byl sundán i třetí zvon.

- 1942. Dne 25 dubna byl první **nálet** na Plzeň, druhý nálet byl 4 května, nabyla žádná škoda.

- 1942. 14 září zemřel rolník a dlouholetý starosta hasičské župy plzeňské Josef Michl. V tomto roce je tomu 60 let co byl v Dýšině založen sbor Dobrovolných hasičů (založen r. 1882).

- 1943. Dle nařízení okresního úřadu byl přidělen obci kontingent 16 vagonů brambor, který zemědělec nesplní určený kontingent, jest mu zakázána domácí porážka.

- 1944. První mši svatou budou obětovati v neděli 2 července Jos. Vajdiš o 10 hodině v Plzni u Redemptoristů a Jos. Vacík v Dýšíně. Po mši byla velká hostina na faře.
- 1944. 20/12 při bombardování Plzně byla rozbita nádražní třída, Městské lázně, Gestapo, Hotel Kontinentál, Kanceláře pivovaru a několik domů v Poděbradově ulici.
- 1945. Letos je tomu 100 let co můj praděť začal psát tuto kroniku.
- 1945. 9 března přijelo do Dýšiny 50 **Národních hostů**, německých uprchlíků, byly ubytováni ve škole, jsou od Opavy. V polovici dubna následkem přerušení trati do Plzně bylo dáno do pensionu Šonského dalších 1500 (!) „Národních hostů“.
- 1945. 16 dubna byl velký noční nálet na Nádražní ranžír, byla ale zasažena z velké části též i Doubravka. 25 dubna byl velký noční nálet na Škodovy závody, byla též zasažena část Škvřňan, kde jsme byli hasit.
- 1945. Z svolání Národního výboru 5 května v 14:10: **Plzeň je svobodná**, Národní výbor se ujal své funkce, na radnici při jednání s velitelem místních vojenských sil bylo ujednáno, že němečtí vojáci dostanou rozkaz stáhnout se do kasáren.
- 1945. (V květnu) mezi Rokycany a Holoubkovem vznikla demarkační čára, u Ejpovic a Bušovic byli odzbrojovány velké spousty německých vojsk, měli tam na 50% zničené úrody. 5 června v Plzni byl prezident Beneš přítomen také velké přehlídce Americké armády.
- 1945. V červnu byli veřejné volby nového národního výboru, byl zvolen nový **starosta Frant. Bláha**. V červenci dostala obec Dýšina od Amerického Generála Harmona, který bydlil v Nové Huti, ukořistěné **německé dělo**, které bylo slavnostně předáno.
- 1946. 26. května se konaly **první volby**, které se staly vítězstvím komunistů. 1. komunistická strana, 2. Nár. socialistická, 3. lidová strana, 4. demokraté (asi sociální).
- 1947. Zničující účinky **sucha, tropická vedra** vysušila studny, rybníky i silné prameny. – Takový rok, jako je letos, nemá pamětníka ani mezi nejstaršími lidmi. Jsou celé kraje bez vody, v povodí Ohře jezdí hospodáři pro užitkovou vodu 5 a 6km. Jizera místy neteče, v okolí Žatce jsou bez vody téměř všechny studny. – V Děčíně se objevily v řečišti Labe až jeden a půl metru „hladové kameny“ s vyrytým nápisem „Když mne spatříš, zapláčeš !!!“.
- 1947. Nastoupil jsem 5 měsíční vojenský výcvik, byl jsem zařazen do náhradní zálohy, která trvá 5 měs. Nastoupil jsem 3 listopadu a přišel jsem 3 dubna 1948.
- 1948. V únoru odstoupili všichni ministři strany nár. social. a strany Lidové. Byla ustanovená nová vláda s komunistů a demokratů, která se později sloučila se stranou komunistickou.
- 1948. 30 května byli **druhé volby s jednotnou kandidátkou**, na které byli zastoupeny (z) největší části komunisté a demokraté a z malým počtem nár. socialistů a lidovců, tak byla vytvořena nová Národní fronta. Volilo se většinou veřejně a to buď jednotnou kandidátkou a nebo **bílý lístek**, ale kdo dal bílý lístek, byl zrádce a reakcionář – takové byly naše druhé svobodné volby. Letos se ceny podsvinčat drží dosti vysoko, pohybují se od 80 – 100 Kč.
- 1948. 5 června jsem se **oženil**, bral jsem si za manželku Marii Hružovou z Chrástu. Letos byla zahájena všeslovanská zemědělská výstava a byl uskutečněn XI. Vsesokolský sjezd.

- 1948. V říjnu byl zatčen a odsouzen **Josef Hůla** pro rozšiřování letáků na 6 roků. 28 října byl ukončen dvouletý plán a byl vyhlášen pětiletý plán.

Tímto končí kronika rodu Maurů – dopíše jí někdo a bude v ní bude pokračovat?

Vypsáno z této kroniky v 1/2016, J. a J. Nesvadbovi